

Openstellingsbesluit paragraaf 1 Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg stellen ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4:27 juncto 3:42 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, op 19 juli 2016 het volgende besluit vast:

Openstellingsbesluit paragraaf 1 subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg.

Gelet op artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, hierna te noemen "Verordening", besluiten Gedeputeerde Staten Paragraaf 1 "Trainingen, workshops, ondernemerscoaching en demonstraties van Hoofdstuk 2 (hierna te noemen "Paragraaf 1") van deze Verordening onder volgende nadere regels open te stellen.

Artikel 1 Openstellingsperiode

Paragraaf 1 wordt opengesteld voor het indienen van subsidieaanvragen voor de periode van 15 augustus tot 1 oktober 2016. Een subsidieaanvraag dient uiterlijk 30 september 2016 compleet te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten.

Artikel 2 Subsidieplafond

Het subsidieplafond wordt voor 2016 voor Paragraaf 1 vastgesteld op € 420.000,00 bestaande uit 50% ELFPO en 50% Provinciale middelen.

Artikel 3 Subsidiabele activiteit

In aanvulling op artikel 2.1.1, derde lid, onder b dienen aan de betreffende subsidiabele activiteit minimaal 10 landbouwers deel te nemen.

Indien aan deze voorwaarde niet wordt voldaan dan zal de subsidieaanvraag worden afgewezen.

Artikel 4 Hoogte subsidie

In aanvulling op artikel 2.1.6. van de Verordening bedraagt de subsidie per aanvraag maximaal € 150.000,00 en minimaal € 40.000,00.

Indien de subsidieaanvraag minder dan € 40.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen.

Artikel 5 Selectiecriteria, weging en selectie

5.1 Gedeputeerde Staten maken voor het bepalen van de onderlinge rangschikking als bedoeld in artikel 1.15 van de Verordening voor de verdeling van de subsidie, een afweging tussen de volledig ingediende aanvragen op basis van de verplichte alsook facultatieve criteria zoals beschreven in artikel 2.1.7. en hieronder nader weergegeven.

i. Effectiviteit van de activiteit

Dit criteria heeft betrekking op de mate waarin de activiteit bijdraagt aan één of meerdere beleidsdoelen (artikel 2.1.7, eerste lid, onder a). Paragraaf 1 wordt opengesteld om bij te dragen aan het realiseren van doelstellingen van POP3 en het provinciaal beleid, met name doelstellingen uit het Investeringsprogramma Limburgse Land- en Tuinbouw Loont 2 (LLTL2), het Aanvalsplan Asbest en Energie en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014). Daarom dient de aanvraag betrekking te hebben op één of meerdere van onderstaande thema's (zie artikel 2.1.1, tweede lid.)

- a. verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b. beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c. maatregelen die leiden tot een geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een emissievermindering van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d. klimaatmitigatie;

- e. klimaatadaptatie;
- f. verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g. behoud en versterking van biodiversiteit en omgevingskwaliteit.

Op dit criterium kan als volgt gescoord worden:

- 4 punten (zeer goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 4 of meer thema's;
- 3 punten (goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 3 of meer thema's;
- 2 punten (gemiddeld) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 2 of meer thema's;
- 1 punt (onvoldoende) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 1 thema.

ii. Kans op succes

Dit criterium heeft betrekking op de mate waarin de over te dragen kennis praktisch toepasbaar is en aansluit op de behoefte en ontwikkelingen in de landbouw (artikel 2.1.7, eerst lid, onder b), de mate waarin de aanvrager beschikt over voldoende gekwalificeerd en regelmatig getraind personeel t.b.v. de activiteit (artikel 2.1.7, eerste lid, onder c) alsmede de kwaliteit van het projectplan (artikel 2.1.7, tweede lid, onder e). Het gaat hier om de kans dat het project succesvol uitgevoerd kan worden, waarbij de volgende aspecten van belang zijn:

- de over te dragen kennis sluit aantoonbaar aan op de behoeften uit het veld;
- de over te dragen kennis is relevant en toepasbaar bij betreffende activiteit;
- er wordt aangegeven hoe de opgedane kennis tijdens en na het project geborgd wordt;
- bij het overdragen van de kennis wordt gebruik gemaakt van relevante interactieve communicatievormen;
- de kwaliteit, niveau en inzetbaarheid van kennisdragers (personeel) staat in verhouding tot uit te voeren activiteit (bij aanvraag dienen de Curricula Vitae van de kennisleveranciers toegevoegd te worden);
- in het projectplan wordt aandacht besteed aan de items: resultaten, aanpak, organisatie, planning en risico's.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

iii. Kosteneffectiviteit

Kosteneffectiviteit van de activiteit (artikel 2.1.7, eerste lid, onder d) heeft betrekking op de mate waarin het doel/resultaat/output bereikt wordt ten opzichte van de kosten/input die hiervoor geleverd worden. De volgende aspecten zijn hier van belang:

- de totale projectkosten staan (op basis van vergelijkbare soortgelijke projecten) in verhouding tot het beoogde resultaat;
- van (bestaande) kennis en arbeid wordt efficiënt gebruik gemaakt;
- de eigen bijdrage van de deelnemers in de totale projectbegroting is gemaximaliseerd.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

iv. Innovativiteit

Dit criterium heeft betrekking op de mate waarin de doelgroep zelf bijdraagt aan de activiteit en de mate waarin de doelgroep nog niet op de hoogte is van de over te dragen kennis of deze nog niet toepast (artikel 2.1.7, tweede lid, onder a en c). De volgende aspecten zijn hier van belang:

- er wordt duidelijk aangegeven hoe de nieuwe kennis door de doelgroep toegepast gaat worden;
- er wordt duidelijk aangegeven welke kennis reeds door de doelgroep in de praktijk wordt gehanteerd.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

5.2 Weging van de selectiecriteria:

De afgeronde score van de selectiecriteria hebben de volgende wegingsfactoren:

- (i) effectiviteit van de activiteit heeft een wegingsfactor van 3 (maximaal 12);
- (ii) kans op succes heeft een wegingsfactor van 3 (maximaal 12);
- (iii) kosteneffectiviteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);
- (iv) innovativiteit heeft een wegingsfactor van 1 (maximaal 4);

Totaal maximaal aantal punten is 36.

Indien er met toepassing van de in artikel 4.2 omschreven wegingsfactor in totaal minder dan 20 punten worden behaald wordt de aanvraag om subsidie afgewezen.

5.3 Gedeputeerde Staten stellen een Adviescommissie POP3 Limburg in voor de beoordeling en selectie van de projecten.

Deze adviescommissie stelt een prioriteitenlijst op middels rangschikking door het toekennen van punten op grond van bovenstaande criteria en wegingsfactoren.

Artikel 6 Voorschotten

In aanvulling op artikel 1.23 van de Verordening kan er maximaal één keer per jaar een verzoek om een voorschot worden ingediend.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 15 augustus 2016.

TOELICHTING

Paragraaf 1 is gericht op uitwisseling van praktijkrijpe kennis aan grote groepen van landbouwers. Steun voor activiteiten gericht op meerdere landbouwers tegelijk. De activiteiten hebben een collectief karakter. Het gaat met name om activiteiten zoals trainingen, workshops en coaching van landbouwers. Daarbij vindt kennisuitwisseling plaats rond een specifiek onderwerp. Het doel is om deze landbouwers te informeren over nieuwe kennis en innovaties in de landbouw die leiden tot toepassing ervan en bijdragen aan de verduurzaming van deze sector. In aanmerking komen ook activiteiten die betrekking hebben op de opzet en het in stand houden van studiegroepen waarbij een grote groep van landbouwers onderling en met adviseurs en andere partijen, waar nuttig, kennis en ervaring kunnen uitwisselen rond een specifiek thema of over een vakgebied. Het betreft steun voor demonstratieactiviteiten waarbij landbouwers kennis nemen van innovaties en de toepassing ervan. De demonstratieactiviteiten vinden plaats op proefstations, agrarische bedrijven of elk willekeurige andere locatie waar nieuwe kennis kan worden gedemonstreerd, onder het motto 'eerst zien dan geloven'. Het zal hier bijvoorbeeld gaan om demonstratievelden, nieuwe apparatuur en stalconcepten. In ieder geval dient het te gaan om kennis met betrekking tot onderstaande thema's uit de Verordening:

- a) verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b) beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c) geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een vermindering van de emissie van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d) klimaatmitigatie
- e) klimaatadaptatie;
- f) verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g) behoud en versterking van de biodiversiteit en de omgevingskwaliteit

Het "Investeringsprogramma Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2 (LLtL2)" is een doorontwikkeling van beleidskader Limburgse Land- en tuinbouw Loont (LLtL1) uit 2013. Het motto van LLTL is "In 2025 is ieder Limburgs land- en tuinbouwbedrijf een lust voor haar omgeving". Middels het programma LLTL2 worden de komende jaren investeringen aangescherpt in lijn met de doelen van het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer".

Adequate kennis is, nog meer dan in het verleden, de katalysator om te bereiken dat de land- en tuinbouw voor Limburg een factor van belang kan blijven. Voor de toekomst van de land- en tuinbouw is de blijvende afname van het aantal primaire bedrijven, de productie- en kennisinfrastructuur en toenemende diversificatie in markten, producten en diensten relevant. Vergrijzing, veranderde eisen en regels en marktdynamiek leggen bovendien een extra druk op de bedrijfsvoering. Derhalve is e.e.a. uitgewerkt

in een viertal investeringslijnen met speerpunten. Deze speerpunten zijn gelinkt aan relevante thema's van POP3. Het Aanvalsplan Asbest en Energie biedt net als het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014) ook aanknopingspunten voor de thema's. Een aanvraag zal duidelijk moeten beschrijven en beargumenteren hoe bij te dragen aan provinciaal beleid.

Op de provinciale website www.limburg.nl alsook op de website www.litloont.nl zijn de betreffende beleidsdocumenten beschikbaar.

De selectiecriteria zijn een belangrijk sturingsinstrument waarmee de nodige accenten kunnen worden aangebracht om in te spelen op de regionale en lokale context. De selectiecriteria zijn ingesteld om een gelijke en transparante behandeling van de aanvragen mogelijk te maken. De criteria dragen bij aan een zo goed mogelijk gebruik en doelbereik van de financiële middelen.

De aanvragen vinden plaats middels een tender met een sluitingsdatum. Alle aanvragen die tijdig binnen zijn worden eerst getoetst op ontvankelijk- en compleetheid. Vervolgens worden de aanvragen op basis van hun scores op de selectiecriteria gerangschikt door een door Gedeputeerde Staten ingestelde Adviescommissie van hoog naar laag. Wanneer het totaal van goedgekeurde aanvragen een groter beslag legt op de beschikbare middelen (subsidieplafond) krijgen aanvragen met de meeste punten voorrang (ranking). Aanvragen die niet gehonoreerd kunnen worden vanwege gebrek aan middelen, kunnen in de opvolgende tender opnieuw worden ingediend, mits deze aan de dan geldende nadere regels voldoen.

*G edeputeerde Staten voornoemd,
de voorzitter,
dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens
de secretaris,
dhr. mr. A.C.J.M. de Kroon*

Openstellingsbesluit paragraaf 2 Subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg stellen ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4:27 juncto 3:42 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, op 19 juli 2016 het volgende besluit vast:

Openstellingsbesluit paragraaf 2 subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg.

Gelet op artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, hierna te noemen "Verordening", besluiten Gedeputeerde Staten Paragraaf 2 "Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische bedrijven" van Hoofdstuk 2 (hierna te noemen "Paragraaf 2") van deze Verordening onder volgende nadere regels open te stellen.

Artikel 1 Openstellingsperiode

Paragraaf 2 wordt opengesteld voor het indienen van subsidieaanvragen voor de periode van 1 september tot 15 oktober 2016. Een subsidieaanvraag dient uiterlijk 14 oktober 2016 compleet te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten

Artikel 2 Subsidieplafond

Het subsidieplafond wordt voor 2016 voor Paragraaf 2 vastgesteld op € 1.160.000,00 bestaande uit 50% ELFPO en 50% Provinciale middelen.

Artikel 3 Subsidiabele kosten

In aanvulling op artikel 2.2.3, eerst lid van de Verordening is niet verrekenbare of compensabele BTW (artikel 2.2.3, tweede lid, onder (f)) subsidiabel.

Artikel 4 Hoogte subsidie

In aanvulling op artikel 2.2.4 van de Verordening bedraagt het te verstrekken subsidiebedrag per aanvraag maximaal € 250.000,00 en dient het aan te vragen subsidiebedrag minimaal € 20.000,00 te bedragen. Indien de subsidieaanvraag minder dan € 20.000,00 bedraagt dan zal de subsidieaanvraag worden afgewezen.

Artikel 5 Selectiecriteria, weging en selectie

5.1 Gedeputeerde Staten maken voor het bepalen van de onderlinge rangschikking als bedoeld in artikel 1.15 van de Verordening voor de verdeling van de subsidie, een afweging tussen de volledig ingediende aanvragen op basis van de criteria zoals beschreven in artikel 2.2.5 en hieronder nader weergegeven.

i. Effectiviteit van de activiteit

Dit criteria heeft betrekking op de mate waarin de activiteit bijdraagt aan één of meerdere beleidsdoelen (artikel 2.2.5, eerste lid onder b). Paragraaf 2 wordt opengesteld om bij te dragen aan het realiseren van doelstellingen van POP3 en het provinciaal beleid, met name doelstellingen uit het Investeringsprogramma Limburgse Land- en Tuinbouw Loont 2 (LLTL2), het Aanvalsplan Asbest en Energie, het Provinciaal Waterplan 2016-2021 en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014). Daarom dient de aanvraag betrekking te hebben op één of meerdere van onderstaande thema's (zie artikel 2.2.1, tweede lid.)

- a. verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b. beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c. maatregelen die leiden tot een geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een emissievermindering van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d. klimaatmitigatie;
- e. klimaatadaptatie;

- f. verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g. behoud en versterking van biodiversiteit en omgevingskwaliteit.

Op dit criterium kan als volgt gescoord worden:

- 4 punten (zeer goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan thema c of g;
- 3 punten (goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan thema e;
- 2 punten (gemiddeld) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan thema b;
- 1 punt (onvoldoende) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan thema a, d of f.

ii. Innovativiteit

De mate waarin de investering bijdraagt aan innovatie en modernisering van het landbouwbedrijf of de landbouwsector (artikel 2.2.5, eerst lid, onder c). Het gaat hier om de mate waarin de innovatie (investering) gemiddeld al bij de doelgroep wordt toegepast. Op dit criterium kan als volgt gescoord worden:

- 4 punten (zeer goed) als de investering betrekking heeft op een baanbrekende innovatie die geheel nog niet in de praktijk wordt toegepast;
- 3 punten (goed) als de investering betrekking heeft op een innovatie die nog niet in de betreffende sector wordt toegepast;
- 2 punten (gemiddeld) als de investering betrekking heeft op een innovatie die slechts in enkele gevallen wordt toegepast;
- 1 punt (onvoldoende) als de investering betrekking heeft op de eerste uitrol van innovatieve systemen.

iii. Kosteneffectiviteit

Kosteneffectiviteit van de activiteit (artikel 2.2.5, eerste lid, onder d) heeft betrekking op de mate waarin het doel bereikt wordt ten opzichte van de kosten die hiervoor gemaakt worden. Hierbij is van belang hoe groot het mogelijke toepassingsbereik van de innovatie is binnen de agrarische sector ten opzichte van de omvang van de totale projectkosten. Op dit criterium kan als volgt gescoord worden.

- 4 punten (zeer goed) als de verhouding tussen totale projectkosten en verwachte bijdrage aan innovatie in de agrarische sector zeer goed is;
- 3 punten (goed) als de verhouding tussen totale projectkosten en verwachte bijdrage aan innovatie in de agrarische sector goed is;
- 2 punten (gemiddeld) als de verhouding tussen totale projectkosten en verwachte bijdrage aan innovatie in de agrarische sector standaard is;
- 1 punt (onvoldoende) als de verhouding tussen totale projectkosten en verwachte bijdrage aan innovatie in de agrarische sector matig is.

iv. Kans op succes

De kans op succes wordt gebaseerd op de kwaliteit van het projectplan (artikel 2.2.5, tweede lid, onder b), waarbij de volgende aspecten van belang zijn:

- de betreffende innovatie is direct toepasbaar op het bedrijf van de aanvrager;
- de benodigde financiering en vergunningen zijn voorhanden;
- er is in de betreffende bedrijfstak behoefte aan de betreffende innovatie;
- er wordt aangegeven hoe andere landbouwers worden gestimuleerd om kennis te nemen van de innovatie op het bedrijf van de aanvrager.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

5.2 Weging van de selectiecriteria:

De afgeronde scores van de selectiecriteria hebben de volgende wegingsfactoren:

- a. (i) effectiviteit van de activiteit heeft een wegingsfactor van 3 (maximaal 12);
- b. (ii) innovativiteit heeft een wegingsfactor van 3 (maximaal 12);

- c. (iii) kosteneffectiviteit heeft een wegingsfactor van 1 (maximaal 4);
- d. (iv) kans op succes heeft een wegingsfactor van 1 (maximaal 4);

Totaal maximaal aantal punten 32

Indien er met toepassing van de in artikel 5.2 omschreven wegingsfactor in totaal minder dan 18 punten worden behaald wordt de aanvraag om subsidie afgewezen.

5.3 Gedeputeerde Staten stellen een Adviescommissie POP3 in voor de selectie van de projecten. Deze adviescommissie stelt een prioriteitenlijst op middels rangschikking door het toekennen van punten op grond van bovenstaande criteria.

Artikel 6 Voorschotten

In aanvulling op artikel 1.23 van de Verordening kan er maximaal één keer per jaar een verzoek om een voorschot worden ingediend.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 september 2016 en heeft een looptijd tot einde POP 3 periode.

TOELICHTING

Paragraaf 2 is gericht op fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen.

Met deze openstelling wordt specifiek invulling gegeven aan de paragraaf "Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen" en is bedoeld voor investering in de toepassing van innovatieve technieken, processen of productie.

Om voor subsidie in aanmerking te komen moet de investering betrekking hebben op één of meerdere van de thema's (zoals in artikel 2.2.1, tweede lid van de Verordening) opgenomen:

- a) verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b) beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c) geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een vermindering van de emissie van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d) klimaatmitigatie
- e) klimaatadaptatie;
- f) verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g) behoud en versterking van de biodiversiteit en de omgevingskwaliteit

Het "Investeringsprogramma Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2 (LLtL2)" is een doorontwikkeling van beleidskader Limburgse Land- en tuinbouw Loont (LLtL1) uit 2013. Het motto van LLTL is "In 2025 is ieder Limburgs land- en tuinbouwbedrijf een lust voor haar omgeving." Middels het programma LLTL2 worden de komende jaren investeringen aangescherpt in lijn met de doelen van het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer". LLtL2 benoemd op basis hiervan vier investeringslijnen met speerpunten. Voor deze paragraaf zijn met name investeringslijn 1 – Ruim baan voor voorlopers en doorontwikkelaars - en Investeringslijn 2 – Meerwaarde voor omgeving- leidend. Het betreft de volgende speerpunten:

- technologische innovaties (investeringslijn 1);
- duurzaam produceren (investeringslijn 2);

LLTL2 geeft daarmee ook invulling aan de Limburgse ambitie zoals in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014) specifiek in paragraaf 7.6.1 is opgenomen "De land- en tuinbouw in Limburg is een innovatieve sector met economisch gezonde bedrijven en vooruitstrevende ondernemers, die duurzaam produceren en midden in de samenleving staan". Aan de thema's die het beste aansluiten bij de speerpunten 'technologise innovaties' en 'duurzaam produceren' wordt een hoger puntenaantal toegekend. Ook het Aanvalsplan Asbest en Energie en het Provinciaal Waterplan 2016-2021 bieden aanknopingspunten voor de thema's in deze paragraaf. Een aanvraag zal duidelijk moeten beschrijven en beargumenteren hoe bij te dragen aan provinciaal beleid.

Op de provinciale website www.limburg.nl alsook op de website www.lftloont.nl zijn de betreffende beleidsdocumenten beschikbaar.

De selectiecriteria zijn een belangrijk sturingsinstrument waarmee de nodige accenten kunnen worden aangebracht om in te spelen op de regionale en lokale context. De selectiecriteria zijn ingesteld om een gelijke en transparante behandeling van de aanvragen mogelijk te maken. De criteria dragen bij aan een zo goed mogelijk gebruik en doelbereik van de financiële middelen.

De aanvragen vinden plaats middels een tender met een sluitingsdatum. Alle aanvragen die tijdig binnen zijn worden eerst getoetst op ontvankelijk- en compleetheid. Vervolgens worden de aanvragen op basis van hun scores op de selectiecriteria gerangschikt door een door Gedeputeerde Staten ingestelde Adviescommissie van hoog naar laag. Wanneer het totaal van goedgekeurde aanvragen een groter beslag legt op de beschikbare middelen (subsidieplafond) krijgen aanvragen met de meeste punten voorrang (ranking). Aanvragen die niet gehonoreerd kunnen worden vanwege gebrek aan middelen, kunnen in de opvolgende tender opnieuw worden ingediend, mits deze aan de dan geldende nadere regels voldoen.

Gedeputeerde *Staten voornoemd*,
de voorzitter,
dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens
de secretaris,
dhr. mr. A.C.J.M. de Kroon

Openstellingsbesluit paragraaf 4 Subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg stellen ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4:27 juncto 3:42 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, op 5 juli 2016 het volgende besluit vast:

Openstellingsbesluit paragraaf 4 subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg.

Gelet op artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsonwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, hierna te noemen "Verordening", besluiten Gedeputeerde Staten Paragraaf 4 "Investerings in infrastructuur voor ontwikkeling, modernisering of aanpassing van landbouwbedrijven" van Hoofdstuk 2 (hierna te noemen "Paragraaf 4") van deze Verordening onder volgende nadere regels open te stellen.

Artikel 1 Openstellingsperiode

Paragraaf 4 wordt opengesteld voor het indienen van subsidieaanvragen voor de periode van 15 juli 2016 tot 1 oktober 2016. Een subsidieaanvraag dient uiterlijk 30 september 2016 compleet te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten.

Artikel 2 Subsidieplafond

Het subsidieplafond wordt voor 2016 voor Paragraaf 4 vastgesteld op € 2.340.000,00, bestaande uit 50% ELFPO en 50% Provinciale middelen.

Artikel 3 Subsidiabele activiteit

In afwijking van de Verordening zijn de activiteiten vermeld in artikel 2.4.1, onder lid b (verplaatsing van landbouwondernemingen gericht op verbetering van de landbouwinfrastructuur) niet subsidiabel. De artikelen 2.4.4 en 2.4.7 zijn zodoende niet van toepassing.

Artikel 4 Aanvraag

- 4.1 In aanvulling op artikel 1.7 onder lid 2 van de Verordening dienen aanvragers als genoemd onder c (pachters) een verklaring bij de subsidieaanvraag te voegen waaruit blijkt dat zij een pachtovereenkomst met een looptijd van minimaal 6 jaar hebben die niet eindigt voor de einddatum van het project en dat de grondeigenaar instemt met deelname.
- 4.2 In aanvulling op artikel 1.7 onder lid 2f van de Verordening is het toevoegen van een kaart, waarop de ligging van het projectgebied is aangegeven, aan het projectplan zeer wenselijk ten behoeve van de selectie van de aanvragen.
- 4.3 In aanvulling op artikel 1.7 onder lid 2 a en b van de Verordening dient de begroting te zijn gespecificeerd per subsidiabele kostenpost en dient de toelichting op de begroting de berekeningen te bevatten van de hoogte van de subsidiabele kostenposten dan wel onderbouwd te zijn met opgevraagde offertes.

Artikel 5 Subsidiabele kosten van investeringen

In afwijking van artikel 2.4.5 van de Verordening wordt voor de subsidiabele activiteit als bedoeld in artikel 2.4.1, onder a, géén subsidie verstrekt voor de kosten zoals bedoeld in artikel 2.4.5, onder b (de kosten van de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties tot maximaal de marktwaarde van de activa), onder c (tweedehands installatiegoederen, indien noodzakelijk voor het project en de kosten de marktwaarde niet overstijgen), onder d (bijdragen in natura) en onder h (haalbaarheidsstudies).

Artikel 6 Hoogte subsidie verbetering verkavelingsstructuur van landbouwbedrijven

- 6.1 In aanvulling op artikel 2.4.6 van de Verordening bedraagt het te verstrekken subsidiebedrag per aanvraag maximaal € 650.000,00 en dient het aan te vragen subsidiebedrag minimaal € 50.000,00 te bedragen. Indien de subsidieaanvraag minder dan € 50.000,00 bedraagt dan zal de subsidieaanvraag worden afgewezen.

- 6.2 In aanvulling op artikel 2.4.6, onder b van de Verordening (kosten investeringen om kavels beter bewerkbaar en bereikbaar te maken), bedraagt het te verstrekken subsidiebedrag maximaal

Artikel 7 Selectiecriteria, weging en selectie

7.1 Gedeputeerde Staten maken voor het bepalen van de onderlinge rangschikking als bedoeld in artikel 1.15 van de Verordening voor de verdeling van de subsidie, een afweging tussen de volledig ingediende aanvragen op basis van de criteria zoals hieronder beschreven.

- a. Kosteneffectiviteit van de kavelruil: het aantal te ruilen hectares landbouwgrond dat binnen de activiteiten van de subsidieaanvraag in de kavelruil betrokken is ten opzichte van de totale kosten voor kavelruil, inclusief de kosten als bedoeld onder artikel 2.4.3 onder a en b (= *proces en procedurekosten*) van de uitvoeringsregeling, uit te drukken in kosten per geruilde hectare. Het aantal punten te behalen op dit criterium bedraagt:
- i. 4 punten indien de kosten minder dan € 1.800,00 (exclusief BTW) per geruilde hectare bedragen;
  - ii. 3 punten indien de kosten tussen € 1.800,00 en € 1.900,00 (exclusief BTW) per geruilde hectare bedragen;
  - iii. 2 punten indien de kosten tussen € 1.900,00 en € 2.000,00 (exclusief BTW) per geruilde hectare bedragen;
  - iv. 1 punt indien de kosten tussen € 2.000,00 en € 2.100,00 (exclusief BTW) per geruilde hectare bedragen;
  - v. 0 punten indien de kosten meer dan € 2.100,00 (exclusief BTW) per geruilde hectare bedragen.
- b. De mate waarin het project bijdraagt aan investeringslijn 2 uit de nota Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2: de doelen van de "investeringslijn nummer 2 – Meerwaarde voor de omgeving" zijn van belang evenals de mate van integraliteit met andere beleidsdoelen. Binnen LL2L2 besteedt investeringslijn 2 aandacht aan de speerpunten structuurversterking met integrale omgevingseffecten, revitalisering en beheer buitengebied en duurzaam produceren. Het is van belang dat projecten bijdragen aan deze speerpunten naast de bijdrage aan de overige beleidsdoelen, zoals beschreven bij criterium d. Het aantal punten te behalen op dit criterium bedraagt:
- i. 4 punten indien een bijdrage wordt geleverd aan 2 of meer speerpunten;
  - ii. 2 punten indien een bijdrage wordt geleverd aan 1 speerpunt;
  - iii. 0 punten indien geen bijdrage wordt geleverd aan de speerpunten.
- c. De noodzaak tot verbetering van de verkavelingsstructuur: Projecten zijn urgenter als ze zijn gelegen binnen een aantal geselecteerde kansrijke gebieden voor kavelruil (zie kaartbijlage) en bij een overwegend kleinschalige verkavelingssituatie.

Het aantal punten te behalen op dit criterium bedraagt:

- i. 4 punten bij een gemiddelde oppervlakte van de gebruikspcelen van < 3 hectare en gelegen binnen één van de kansrijke gebieden;
  - ii. 3 punten bij een gemiddelde oppervlakte van de gebruikspcelen tussen 3 en 4 hectare en gelegen in één van de kansrijke gebieden;
  - iii. 2 punten bij een gemiddelde oppervlakte van de gebruikspcelen tussen 4 en 5 hectare en gelegen binnen één van de kansrijke gebieden;
  - iv. 1 punt bij een gemiddelde oppervlakte van de gebruikspcelen van > 5 ha en gelegen binnen één van de kansrijke gebieden;
  - v. 0 punten bij een ligging buiten één van de kansrijke gebieden.
- d. De integraliteit van de kavelruil te onderbouwen vanuit het:
- i. nut landbouw (huiskavelvergroting, kavelconcentratie, afstandsverkorting, bedrijfsvergroting);
  - ii. nut natuur (beschikbaar krijgen van gronden middels ruilingen binnen de goudgroene natuur);
  - iii. nut leefbaarheid (verbetering toegankelijkheid, landschap en cultuurhistorie, herstel landschapsstructuren en -elementen);
  - iv. nut water (beschikbaar krijgen van gronden middels ruilingen voor uitvoeringsmaatregelen voor de verbetering van de waterhuishouding);
  - v. nut verkeersveiligheid (vermindering vervoersbewegingen, oplossen verkeersknelpunten).

Het aantal punten te behalen op dit criterium bedraagt:

- 4 punten bij nut op alle vijf punten i t/m v;
- 3 punten bij nut op vier van de vijf punten i t/m v;
- 2 punten bij nut op drie van de vijf punten i t/m v;
- 1 punt bij nut op twee van de vijf punten i t/m v;
- 0 punten bij nut op één of nul van de vijf punten i t/m v.

7.2 Weging van de selectiecriteria:

De selectiecriteria hebben de volgende wegingsfactoren:

- a. Onderdeel a een wegingsfactor van 1 (maximaal 4);
- b. Onderdeel b een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);
- c. Onderdeel c een wegingsfactor van 1,5 (maximaal 6);
- d. Onderdeel d een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);

Indien er op de selectiecriteria a, b of d 0 punten wordt gescoord of er met toepassing van de in artikel 7.2 omschreven wegingsfactor in totaal minder dan 15 punten wordt behaald, wordt de aanvraag om subsidie afgewezen.

7.3 Gedeputeerde Staten stellen een Adviescommissie POP3 in voor de selectie van de projecten. Deze adviescommissie stelt een prioriteitenlijst op middels rangschikking door het toekennen van punten op grond van bovenstaande criteria.

Artikel 8 Voorschotten

In aanvulling op artikel 1.23 van de Verordening kan maximaal 2 keer per jaar een verzoek om een voorschot worden ingediend.,

Artikel 9 Verplichtingen

In aanvulling op artikel 1.27, lid 1 van de Verordening dient het verzoek om vaststelling uiterlijk 31 december 2019 te zijn ingediend.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 15 juli 2016.

TOELICHTING

Artikel 1 Openstellingsperiode

Met deze openstelling wordt specifiek invulling gegeven aan "Investerings in infrastructuur voor ontwikkeling, modernisering of aanpassing van landbouwbedrijven" in Limburg. Projecten dienen daarom in ieder geval in voldoende mate aan te sluiten bij de uitgangspunten en doelstellingen zoals beschreven in het Investeringsprogramma Limburgse Land- en Tuinbouw Loont, met name in Investeringslijn 2 "meerwaarde voor de omgeving" alsmede ook de mate van integraliteit met andere beleids-terreinen.

Op de provinciale website www.limburg.nl alsook op de website www.lltloont.nl is meer informatie beschikbaar over het provinciaal beleid inzake land- en tuinbouw en natuur. Hier zijn ook de betreffende beleidsdocumenten beschikbaar.

Deze openstelling richt zich op structuurverbetering via gebiedsmaatregelen waar naast land- en tuinbouw ook aandacht is voor natuur, water, landschap, cultuurhistorie en milieuaspecten.

Artikel 3 Subsidiabele activiteit

Enkel kosten voor verbetering van de verkavelingsstructuur van landbouwbedrijven komen in aanmerking. Kosten voor verplaatsing van landbouwondernemingen gericht op verbetering van de landbouwinfrastructuur niet.

Artikel 4 Aanvraag

Artikel 4.1

Het toevoegen van een verklaring waaruit blijkt dat pachters een langdurige pachtovereenkomst hebben en dat de grondeigenaar instemt met deelname is noodzakelijk vanwege haalbaarheid, realisatie, en continuïteit van het project.

Artikel 4.3

Bij de beoordeling en rangschikking van de aanvragen speelt de kosteneffectiviteit een belangrijke rol en daarvoor moet ook de redelijkheid van de begrote kosten beoordeeld kunnen worden. Hoe goed een begroting is gespecificeerd en hoe goed de diverse kostenposten zijn onderbouwd bepaalt hoe goed een correcte rangschikking van de ingediende aanvragen kan plaatsvinden.

Artikel 6 Hoogte subsidie verbetering verkavelingsstructuur van landbouwbedrijven

De bijdrage voor verbetering verkavelingsstructuur van landbouwbedrijven bedraagt maximaal € 650.000,00 en minimaal € 50.000,00.

Een subsidie van maximaal € 800,00 per door het in de kavelruil betrokken bedrijf geruilde kavel voor investeringen ten behoeve van een betere bereikbaarheid en bewerkbaarheid van kavels is gebaseerd op het feit dat uit ervaringscijfers blijkt dat een investering van maximaal € 2.000,00 per geruilde ha ruim voldoende is om kavels opnieuw in te richten en goed te ontsluiten. Van deze kosten wordt ingevolge artikel 2.4.6 lid b van de verordening 40% gesubsidieerd.

Artikel 7 Selectiecriteria, weging en selectie

De selectiecriteria zijn een belangrijk sturingsinstrument waarmee de nodige accenten kunnen worden aangebracht om in te spelen op de regionale en lokale context. De selectiecriteria zijn ingesteld om een gelijke en transparante behandeling van de aanvragen mogelijk te maken. De criteria dragen bij aan een zo goed mogelijk gebruik en doelbereik van de financiële middelen.

Naast de twee verplichte criteria: a *kosteneffectiviteit* en b *mate waarin de activiteit bijdraagt aan één of meerdere beleidsdoelen*, worden additioneel de volgende 2 criteria gehanteerd bij de beoordeling: c *de noodzaak tot verbetering van de verkavelingsstructuur* en d *de integraliteit van de kavelruil*.

De selectiecriteria zijn zo gekozen dat de aanvragen worden gerangschikt naar de mate waarin ze passen bij de doelen van het provinciaal beleid voor de land- en tuinbouw, zoals o.a. vermeld in het "Investeringsprogramma Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2 (LLtL2)".

Voor paragraaf 4 zijn met name de doelen van de "Investeringslijn nummer 2 - Meerwaarde voor de omgeving" van het "Investeringsprogramma Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2 (LLtL2)" alsook de mate van integraliteit met andere beleidsterreinen van belang.

Binnen LLtL2 besteedt investeringslijn 2 aandacht aan: - structuurversterking met integrale omgevings-effecten, - revitalisering en beheer buitengebied en - duurzaam produceren.

De integraliteit met ander beleidsterreinen vertaalt zich in gebiedsgericht en geïntegreerd werken. Maatschappelijke doelen op het vlak van natuur, water, landbouw, toerisme en recreatie, monumenten alsook de samenhang met de stedelijke ontwikkeling, leefbaarheid en duurzaamheid vormen hier aandachtspunten. Draagvlak bij bewoners, ondernemers, (grond-)eigenaren en (mede-)overheden is hierbij essentieel.

De noodzaak tot verbetering van de verkavelingsstructuur blijkt uit de ligging van een project binnen één van de op de kaartbijlage aangegeven gebieden en de urgentie wordt groter naarmate de gebruiksparcels kleiner zijn. Het op de kaartbijlage aangegeven gebied Parkstad is in dit kader een bijzonder gebied, waar vraag en aanbod met betrekking tot de wensen voor kavelruil mede in het kader van het beheer van de natuurgebieden bij elkaar gebracht gaan worden. Dit gebied is daarom opgenomen op de kaartbijlage.

De aanvragen vinden plaats middels een tender met een sluitingsdatum. Alle aanvragen die tijdig binnen zijn worden eerst getoetst op ontvankelijk- en compleetheid. Vervolgens worden de aanvragen op basis van hun scores op de selectiecriteria gerangschikt door een door Gedeputeerde Staten ingestelde Adviescommissie van hoog naar laag. Indien een project minder dan 15 punten (55% van het totaal aantal te behalen punten) scoort wordt de aanvraag om subsidie afgewezen. Wanneer het totaal van goedgekeurde aanvragen een groter beslag legt op de beschikbare middelen (subsidieplafond) krijgen aanvragen met de meeste punten voorrang (ranking). Aanvragen die niet gehonoreerd kunnen worden vanwege gebrek aan middelen, kunnen in de opvolgende tender opnieuw worden ingediend, mits deze aan de dan geldende nadere regels voldoen.

*Gedeputeerde Staten voornoemd,
de voorzitter,
dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens
de secretaris,
dhr. mr. A.C.J.M. de Kroon*

Openstellingsbesluit paragraaf 7 Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg stellen ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4:27 juncto 3:42 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, op 19 juli 2016 het volgende besluit vast:

Openstellingsbesluit paragraaf 7 subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg.

Gelet op artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, hierna te noemen "Verordening", besluiten Gedeputeerde Staten Paragraaf 7 "Samenwerking voor innovatie" van Hoofdstuk 2 (hierna te noemen "Paragraaf 7") van deze Verordening onder volgende nadere regels open te stellen.

Artikel 1 Openstellingsperiode

Paragraaf 7 wordt opengesteld voor het indienen van subsidieaanvragen voor de periode van 1 september 2016 tot 15 oktober 2016. Een subsidieaanvraag dient uiterlijk 14 oktober 2016 compleet te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten.

Artikel 2 Subsidieplafond

Het subsidieplafond wordt voor 2016 voor Paragraaf 7 vastgesteld op € 260.000,00 bestaande uit 50% ELFPO en 50% Provinciale middelen.

Artikel 3 Subsidiabele activiteit

In aanvulling op artikel 2.7.1, eerste lid van de Verordening worden enkel de volgende combinaties van activiteiten als subsidiabel aangemerkt:

- I. (a) oprichting van een projectmatig samenwerkingsverband + (b) gezamenlijk formuleren van een projectplan gericht op een innovatie + (c) uitvoering van een innovatieproject;
- II. (b) gezamenlijk formuleren van een projectplan gericht op een innovatie + (c) uitvoering van een innovatieproject;
- III. (c) uitvoering van een innovatieproject.

In de bijgeleverde begroting dienen de aan de orde zijnde activiteiten gescheiden aangegeven te worden.

Artikel 4 Samenwerkingsverband

In aanvulling op artikel 2.7.1, derde lid, onder b en artikel 2.7.2. van de Verordening bevat het samenwerkingsverband tenminste 3 landbouwers (of een organisatie die hun vertegenwoordigt).

Artikel 5 Subsidiabele kosten

In aanvulling op artikel 2.7.6, eerste lid van de Verordening wordt er ook subsidie verstrekt voor kosten als vermeld bij artikel 2.7.6, tweede lid. De vermelde kosten bij artikel 2.7.6, tweede lid, onder c (bijdragen in natura) mogen enkel materiële kosten omvatten.

Artikel 6 Hoogte subsidie

In aanvulling op artikel 2.7.8 van de Verordening bedraagt het te verstrekken subsidiebedrag per aanvraag voor de vermelde combinaties bij Artikel 3 als volgt:

- I. (a)+(b)+(c): maximaal € 120.000,00 en minimaal € 60.000,00 (waarvan maximaal 10% t.b.v. (a) en maximaal 15% t.b.v. (b)). Indien de subsidieaanvraag minder dan € 60.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen;
- II. (b)+(c): maximaal € 100.000,00 en minimaal € 50.000,00 (waarvan maximaal 15% t.b.v. (b)). Indien de subsidieaanvraag minder dan € 50.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen;
- III. (c): maximaal € 90.000,00 en minimaal € 45.000,00. Indien de subsidieaanvraag minder dan € 45.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen.

Artikel 7 Selectiecriteria, weging en selectie

- 7.1 Gedeputeerde Staten maken voor het bepalen van de onderlinge rangschikking als bedoeld in artikel 1.15 van de Verordening voor de verdeling van de subsidie, een afweging tussen de volledig

ingediende aanvragen op basis van de verplichte alsook facultatieve criteria zoals beschreven in artikel 2.7.9 en hieronder nader weergegeven.

i. Effectiviteit van de activiteit

Dit criteria heeft betrekking op de mate waarin de activiteit bijdraagt aan één of meerdere beleidsdoelen (artikel 2.7.9, eerste lid, onder a). Paragraaf 7 wordt opengesteld om bij te dragen aan het realiseren van doelstellingen van POP3 en het provinciaal beleid, met name doelstellingen uit het Investeringsprogramma Limburgse Land- en Tuinbouw Loont 2 (LLTL2), het Aanvalsplan Asbest en Energie en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014). Daarom dient de aanvraag betrekking te hebben op één of meerdere van onderstaande thema's (zie artikel 2.7.1, tweede lid.)

- a. verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b. beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c. maatregelen die leiden tot een geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een emissievermindering van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d. klimaatmitigatie;
- e. klimaatadaptatie;
- f. verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g. behoud en versterking van biodiversiteit en omgevingskwaliteit.

Op dit criterium kan als volgt gescoord worden:

- 4 punten (zeer goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 4 of meer thema's;
- 3 punten (goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 3 of meer thema's;
- 2 punten (gemiddeld) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 2 of meer thema's;
- 1 punt (onvoldoende) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 1 thema.

ii. Kans op succes

Het gaat hier om de slagingskansen van het project, waarbij gelet wordt op de wijze waarop het innovatieproces wordt ingericht en gecommuniceerd (artikel 2.7.9, eerste lid, onder b), alsmede het gestelde bij artikel 2.7.9, tweede lid onder (b), (c) en (d) van de Verordening.

De volgende aspecten zijn bij I, II en III (Artikel 3) van belang:

- o de beoogde doelen zijn SMART geformuleerd;
- o de geformuleerde activiteiten hangen samen met de beoogde doelen;
- o er is een in de tijd gefaseerde planning van activiteiten;
- o de bijdrage van de deelnemers aan de activiteiten (kennis, competenties, ervaring, rol, taak, beschikbaarheid, netwerken) is uitgewerkt;
- o bij de activiteiten wordt aangegeven hoe bij gerelateerde nationale of Europese programma's wordt aangesloten;
- o in de beschrijving van de activiteiten wordt aandacht besteed aan hoe de verbinding van onderzoek naar praktijk verloopt;
- o bij de activiteiten is uitgewerkt hoe participatie van (potentiële) deelnemers en draagvlak gerealiseerd worden;
- o de inbreng van (mogelijk) extern advies/begeleiding/ondersteuning staat beschreven;
- o er is aangegeven hoe de opgedane kennis en ervaringen worden gedeeld.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

iii. Kosteneffectiviteit

Kosteneffectiviteit van de activiteit (artikel 2.7.9, eerste lid, onder c) heeft betrekking op de mate waarin het doel/resultaat/output bereikt wordt ten opzichte van de kosten/input die hiervoor geleverd worden. De volgende aspecten zijn bij I, II en III (Artikel 3) van belang.

- de totale projectkosten staan (op basis van vergelijkbare soortgelijke projecten) in verhouding tot het beoogde resultaat;
- van (bestaande) kennis en arbeid wordt efficiënt gebruik gemaakt;
- de eigen bijdrage van de deelnemers in de totale projectbegroting is gemaximaliseerd.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

iv. Innovativiteit

Dit criterium heeft betrekking op het innovatieve karakter van de activiteit (artikel 2.7.9., tweede lid, onder a van de Verordening). De volgende aspecten zijn bij I, II en III (Artikel 3) van belang.

- de uniciteit van de beoogde innovatie voor Limburg en Nederland wordt duidelijk aangetoond;
- de soort innovatie: - een baanbrekende innovatie, - een nieuw marktconcept, - een nieuw verdienmodel en/of - een nieuwe functionele verbinding (cross-over) tussen de agrarische sector en andere sectoren (bijvoorbeeld natuur, high-tec industrie, ICT, vrije tijdseconomie en/of zorg) wordt duidelijk beschreven;
- er wordt efficiënt en effectief gebruik gemaakt van reeds beschikbare kennis, techniek en intellectueel eigendom;
- en visie op de toepassing en de vermarkting van de beoogde innovatie is aanwezig.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

7.2 Weging van de selectiecriteria:

De afgeronde scores op de selectiecriteria hebben de volgende wegingsfactoren:

- (i) effectiviteit van de activiteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);
- (ii) kans op succes heeft een wegingsfactor van 3 (maximaal 12);
- (iii) kosteneffectiviteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);
- (iv) innovativiteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);

Totaal maximaal aantal punten is 36.

Indien er met toepassing van de in artikel 7.2 omschreven wegingsfactor in totaal minder dan 20 punten worden behaald wordt de aanvraag om subsidie afgewezen.

7.3 Gedeputeerde Staten stellen een Adviescommissie POP3 Limburg in voor de beoordeling en selectie van de projecten.

Deze adviescommissie stelt een prioriteitenlijst op middels rangschikking door het toekennen van punten op grond van bovenstaande criteria en wegingsfactoren.

Artikel 8 Voorschotten

In aanvulling op artikel 1.23 van de Verordening kan er maximaal één keer per jaar een verzoek om een voorschot worden ingediend.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 september 2016 en heeft een looptijd tot einde POP 3 periode.

TOELICHTING

De agrarische sector (inclusief toelevering en afzet) moet de kostenreductiestrategie verschuiven naar een meerwaardestrategie. Zo kan de concurrentiekracht worden behouden en kunnen de externe effecten voor milieu, landschap en samenleving worden verminderd. Samenwerking is noodzakelijk om nieuwe producten, diensten, markten en ketenmodellen te ontwikkelen.

Samenwerking gericht op innovatie brengt vaak extra kosten en risico's met zich mee, met name vanwege de faalkans van een project. Door een deel van deze kosten te vergoeden en daarmee de risico's te verlagen, stimuleert de overheid de op innovatie gerichte inspanningen en investeringen van samenwerkende partijen.

Paragraaf 7 "Samenwerking voor innovatie" is gericht op het ontwikkelen en valideren van praktische kennis en technologie met een groep van ondernemers, die met name resulteert in technische innovatie, productinnovatie, procesinnovatie, organisatie-innovatie, innovatie in businessconcepten en/of uiteindelijk in systeeminnovatie. Het gaat om innovaties binnen de sector maar ook om cross-overs met an-

dere sectoren en markten, die betrekking hebben op een of meer van onderstaande thema's uit de Verordening:

- a) verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b) beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c) geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een vermindering van de emissie van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d) klimaatmitigatie
- e) klimaatadaptatie;
- f) verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g) behoud en versterking van de biodiversiteit en de omgevingskwaliteit

Het "Investeringsprogramma Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2 (LLtL2)" is een doorontwikkeling van beleidskader Limburgse Land- en tuinbouw Loont (LLtL1) uit 2013. Het motto van LLTL is "In 2025 is ieder Limburgs land- en tuinbouwbedrijf een lust voor haar omgeving". Middels het programma LLTL2 worden de komende jaren investeringen aangescherpt in lijn met de doelen van het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer". Samenwerking is, nog meer dan in het verleden, de katalysator om te bereiken dat de land- en tuinbouw voor Limburg een factor van belang kan blijven. Voor de toekomst van de land- en tuinbouw is de blijvende afname van het aantal primaire bedrijven, de productie- en kennisinfrastructuur en toenemende diversificatie in markten, producten en diensten relevant. Vergrijzing, veranderde eisen en regels en marktdynamiek leggen bovendien een extra druk op de bedrijfsvoering. Derhalve is e.e.a. uitgewerkt in een viertal investeringslijnen met speerpunten. Deze speerpunten zijn gelinkt aan relevante thema's van POP3. Het Aanvalsplan Asbest en Energie biedt net als het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014) ook aanknopingspunten voor de thema's. Een aanvraag zal duidelijk moeten beschrijven en beargumenteren hoe bij te dragen aan provinciaal beleid.

Op de provinciale website www.limburg.nl alsook op de website www.litloont.nl zijn de betreffende beleidsdocumenten beschikbaar.

De selectiecriteria zijn een belangrijk sturingsinstrument waarmee de nodige accenten kunnen worden aangebracht om in te spelen op de regionale en lokale context. De selectiecriteria zijn ingesteld om een gelijke en transparante behandeling van de aanvragen mogelijk te maken. De criteria dragen bij aan een zo goed mogelijk gebruik en doelbereik van de financiële middelen.

De aanvragen vinden plaats middels een tender met een sluitingsdatum. Alle aanvragen die tijdig binnen zijn worden eerst getoetst op ontvankelijk- en compleetheid. Vervolgens worden de aanvragen op basis van hun scores op de selectiecriteria gerangschikt door een door Gedeputeerde Staten ingestelde Adviescommissie van hoog naar laag. Wanneer het totaal van goedgekeurde aanvragen een groter beslag legt op de beschikbare middelen (subsidieplafond) krijgen aanvragen met de meeste punten voorrang (ranking). Aanvragen die niet gehonoreerd kunnen worden vanwege gebrek aan middelen, kunnen in de opvolgende tender opnieuw worden ingediend, mits deze aan de dan geldende nadere regels voldoen.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
de voorzitter,
dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens
de secretaris,
dhr. mr. A.C.J.M. de Kroon

Openstellingsbesluit paragraaf 8 Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg stellen ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4:27 juncto 3:42 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, op 19 juli 2016 het volgende besluit vast:

Openstellingsbesluit paragraaf 8 subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg.

Gelet op artikel 1.3 van de Subsidieverordening Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3) Limburg, hierna te noemen "Verordening", besluiten Gedeputeerde Staten Paragraaf 8 "Samenwerking voor innovatie (in het kader van EIP (Europees Partnerschap voor innovatie)) van Hoofdstuk 2 (hierna te noemen "Paragraaf 8") van deze Verordening onder volgende nadere regels open te stellen.

Artikel 1 Openstellingsperiode

Paragraaf 8 wordt opengesteld voor het indienen van subsidieaanvragen voor de periode van 15 augustus 2016 tot 1 oktober 2016. Een subsidieaanvraag dient uiterlijk 30 september 2016 compleet te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten.

Artikel 2 Subsidieplafond

Het subsidieplafond wordt voor 2016 voor Paragraaf 8 vastgesteld op € 210.000,00 bestaande uit 50% ELFPO en 50% Provinciale middelen.

Artikel 3 Subsidiabele activiteit

In aanvulling op artikel 2.8.2, eerste lid van de Verordening worden enkel de volgende combinaties van activiteiten als subsidiabel aangemerkt:

- I. (a) oprichting van een projectmatig samenwerkingsverband + (b) gezamenlijk formuleren van een projectplan gericht op een innovatie + (c) uitvoering van een innovatieproject;
- II. (b) gezamenlijk formuleren van een projectplan gericht op een innovatie + (c) uitvoering van een innovatieproject;
- III. (c) uitvoering van een innovatieproject.

In de bijgeleverde begroting dienen de aan de orde zijnde activiteiten gescheiden aangegeven te worden. In aanvulling op artikel 2.8.2, derde lid, onder a en b van de Verordening dient een samenwerkingsverband minimaal uit 4 actoren te bestaan, waarvan minimaal 2 Limburgse landbouwers (of vertegenwoordiging).

Artikel 4 Subsidiabele kosten

In aanvulling op artikel 2.8.6, eerste lid van de Verordening wordt er ook subsidie verstrekt voor: kosten als vermeld bij artikel 2.8.6, tweede lid. De vermelde kosten bij artikel 2.8.6, tweede lid, onder c (bijdragen in natura) mogen enkel materiële kosten omvatten.

Artikel 5 Hoogte subsidie

In aanvulling op artikel 2.8.8 van de Verordening bedraagt het te verstrekken subsidiebedrag per aanvraag voor de vermelde combinaties bij Artikel 3 als volgt:

- I. (a)+(b)+(c): maximaal € 120.000,00 en minimaal € 60.000,00 (waarvan maximaal 15% t.b.v. (a) en maximaal 10% t.b.v. (b)). Indien de subsidieaanvraag minder dan € 60.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen;
- II. (b)+(c): maximaal € 100.000,00 en minimaal € 50.000,00 (waarvan maximaal 15% t.b.v. (b)). Indien de subsidieaanvraag minder dan € 50.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen;
- III. (c): maximaal € 90.000,00 en minimaal € 45.000,00. Indien de subsidieaanvraag minder dan € 45.000,00 bedraagt zal de subsidieaanvraag worden afgewezen.

Artikel 6 Selectiecriteria, weging en selectie

- 6.1 Gedeputeerde Staten maken voor het bepalen van de onderlinge rangschikking als bedoeld in artikel 1.15 van de Verordening voor de verdeling van de subsidie, een afweging tussen de volledig ingediende aanvragen op basis van de verplichte alsook facultatieve criteria zoals beschreven in artikel 2.8.9. en hieronder nader weergegeven.

i. Effectiviteit van de activiteit

Dit criteria heeft betrekking op de mate waarin de activiteit bijdraagt aan één of meerdere beleidsdoelen (artikel 2.8.9, eerste lid, onder a). Paragraaf 8 wordt opengesteld om bij te dragen aan het realiseren van doelstellingen van POP3 en het provinciaal beleid, met name doelstellingen uit het Investeringsprogramma Limburgse Land- en Tuinbouw Loont 2 (LLTL2), het Aanvalsplan Asbest en Energie en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014). Daarom dient de aanvraag betrekking te hebben op één of meerdere van onderstaande thema's (zie artikel 2.8.2, tweede lid.)

- a. verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b. beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c. maatregelen die leiden tot een geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een emissievermindering van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d. klimaatmitigatie;
- e. klimaatadaptatie;
- f. verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g. behoud en versterking van biodiversiteit en omgevingskwaliteit.

Op dit criterium kan als volgt gescoord worden:

- 4 punten (zeer goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 4 of meer thema's;
- 3 punten (goed) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 3 of meer thema's;
- 2 punten (gemiddeld) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 2 of meer thema's;
- 1 punt (onvoldoende) als de aanvraag duidelijk omschreven en beargumenteerd bijdraagt aan 1 thema.

ii. Kans op succes

Het gaat hier om de slagingskans van het project, waarbij gelet wordt op de wijze waarop het innovatieproces wordt ingericht en gecommuniceerd (artikel 2.8.9, eerste lid, onder b), alsmede het gestelde bij artikel 2.8.9, tweede lid onder (b), (c) en (d) van de Verordening.

De volgende aspecten zijn bij I, II en III (Artikel 3) van belang.

- de beoogde doelen zijn SMART geformuleerd;
- de geformuleerde activiteiten hangen samen met de beoogde doelen;
- er is een in de tijd gefaseerde planning van activiteiten;
- de bijdrage van de deelnemers aan de activiteiten (kennis, competenties, ervaring, rol, taak, beschikbaarheid, netwerken) is uitgewerkt;
- bij de activiteiten wordt aangegeven hoe bij gerelateerde nationale of Europese programma's wordt aangesloten;
- in de beschrijving van de activiteiten wordt aandacht besteed aan hoe de verbinding van onderzoek naar praktijk verloopt;
- bij de activiteiten is uitgewerkt hoe participatie van (potentiële) deelnemers en draagvlak gerealiseerd worden;
- de inbreng van (mogelijk) extern advies/begeleiding/ondersteuning staat beschreven;
- er is aangegeven hoe de opgedane kennis en ervaringen worden gedeeld.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

iii. Kosteneffectiviteit

Kosteneffectiviteit van de activiteit (artikel 2.8.9, eerste lid, onder c) heeft betrekking op de mate waarin het doel/resultaat/output bereikt wordt ten opzichte van de kosten/input die hiervoor geleverd worden. De volgende aspecten zijn bij I, II en III (Artikel 3) van belang:

- de totale projectkosten staan (op basis van vergelijkbare soortgelijke projecten) in verhouding tot het beoogde resultaat;

- van (bestaande) kennis en arbeid wordt efficiënt gebruik gemaakt;
- de eigen bijdrage van de deelnemers in de totale projectbegroting is gemaximaliseerd.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

iv. Innovativiteit

Dit criterium heeft betrekking op het innovatieve karakter van de activiteit (artikel 2.8.9, tweede lid, onder a van de Verordening). De volgende aspecten zijn bij I, II en III (Artikel 3) van belang.

- de uniciteit van de beoogde innovatie voor Limburg en Nederland wordt duidelijk aangetoond;
- de soort innovatie: - een baanbrekende innovatie, - een nieuw marktconcept, - een nieuw verdienmodel en/of - een nieuwe functionele verbinding (cross-over) tussen de agrarische sector en andere sectoren (bijvoorbeeld natuur, high-tec industrie, ICT, vrije tijdseconomie en/of zorg) wordt duidelijk beschreven;
- er wordt efficiënt en effectief gebruik gemaakt van reeds beschikbare kennis, techniek en intellectueel eigendom;
- en visie op de toepassing en de vermarkting van de beoogde innovatie is aanwezig.

Elk aspect wordt gekwalificeerd met: zeer goed (4 punten), goed (3 punten), voldoende (2 punten) en onvoldoende (1 punt). Het totaal behaalde punten wordt gemiddeld over het aantal aspecten. Het afgeronde gemiddelde (bijvoorbeeld een gemiddelde van 2,50 wordt 3) vormt de score op het criterium.

6.2 Weging van de selectiecriteria:

De afgeronde scores op de selectiecriteria hebben de volgende wegingsfactoren:

- (i) effectiviteit van de activiteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);
- (ii) kans op succes heeft een wegingsfactor van 3 (maximaal 12);
- (iii) kosteneffectiviteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);
- (iv) innovativiteit heeft een wegingsfactor van 2 (maximaal 8);

Totaal maximaal aantal punten is 36.

Indien er met toepassing van de in artikel 6.2 omschreven wegingsfactor in totaal minder dan 20 punten worden behaald wordt de aanvraag om subsidie afgewezen.

6.3 Gedeputeerde Staten stellen een Adviescommissie POP3 Limburg in voor de beoordeling en selectie van de projecten.

Deze adviescommissie stelt een prioriteitenlijst op middels rangschikking door het toekennen van punten op grond van bovenstaande criteria en wegingsfactoren.

Artikel 7 Voorschotten

In aanvulling op artikel 1.23 van de Verordening kan er maximaal één keer per jaar een verzoek om een voorschot worden ingediend.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 15 augustus 2016 en heeft een looptijd tot einde POP 3 periode.

TOELICHTING

De agrarische sector (inclusief toelevering en afzet) moet de kostenreductiestrategie verschuiven naar een meerwaardestrategie. Zo kan de concurrentiekracht worden behouden en kunnen de externe effecten voor milieu, landschap en samenleving worden verminderd. Samenwerking is noodzakelijk om nieuwe producten, diensten, markten en ketenmodellen te ontwikkelen.

Samenwerking gericht op innovatie brengt vaak extra kosten en risico's met zich mee, met name vanwege de faalkans van een project. Door een deel van deze kosten te vergoeden en daarmee de risico's te verlagen, stimuleert de overheid de op innovatie gerichte inspanningen en investeringen van samenwerkende partijen.

Paragraaf 8 "Samenwerking voor innovatie (in het kader van EIP (Europees Partnerschap voor innovatie)) is gericht op het ontwikkelen en valideren van praktische kennis en technologie met een groep van ondernemers, die met name resulteert in technische innovatie, productinnovatie, procesinnovatie, organisatie-innovatie, innovatie in businessconcepten en/of uiteindelijk in systeeminnovatie. Het gaat om innovaties binnen de sector maar ook om cross-overs met andere sectoren en markten, die betrekking hebben op een of meer van onderstaande thema's uit de Verordening:

- a) verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- b) beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- c) geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop, met als resultaat een vermindering van de emissie van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht en grond- en oppervlaktewater (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en minder uitputting van hulpbronnen en grondstoffen (zoals water, fosfaat en bodemvruchtbaarheid);
- d) klimaatmitigatie
- e) klimaatadaptatie;
- f) verbetering van dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g) behoud en versterking van de biodiversiteit en de omgevingskwaliteit

Het EIP voor de bevordering van de productiviteit en duurzaamheid in de landbouw slaat bruggen tussen kennis en technologie met betrekking tot het meest geavanceerde onderzoek enerzijds en landbouwers, bosbeheerders, plattelandsgemeenschappen, bedrijven, ngo's en adviesdiensten anderzijds. Om dit te realiseren wordt de oprichting bevorderd van projectgerichte Operationele Groepen (OG's) in Nederland die deel uit maken van het Europese EIP-netwerk voor de productiviteit en duurzaamheid in de landbouw. Deze groepen werken vervolgens op projectbasis aan een innovatieopgave die een antwoord moet geven aan een concrete vraag of kans uit de praktijk.

De Europese Commissie staat hogere subsidiepercentages toe voor Samenwerkingsverbanden die als EIP – Operationele groepen optreden en samenwerkingsverbanden die als EIP – Operationele groepen willen optreden kunnen gebruik maken van specifieke steun en faciliteiten van het nationale en Europese EIP – Agri steunpunt / servicepoint. Zij krijgen inzicht in lopende en afgeronde innovatie-initiatieven, hulp bij ontsluiten van bestaande kennis, bij participatie in EU programma voor R&D&I Horizon 2020, bij vinden partners, bij door ontwikkelen tot een internationale samenwerking en bij communiceren en vermarkten van de projectresultaten, op laagdrempelige wijze. Zo wordt dubbel werk voorkomen en worden nieuwe inzichten en technieken sneller gedeeld. Intellectueel Eigendom of marktinformatie hoeft niet te worden gedeeld buiten de eigen samenwerking. Meer informatie inzake EIP (Europees Partnerschap voor Innovatie) is te vinden op de website van de Europese Commissie (www.europa.eu).

Het "Investeringsprogramma Limburgse Land- en tuinbouw Loont 2 (LLtL2)" is een doorontwikkeling van beleidskader Limburgse Land- en tuinbouw Loont (LLtL1) uit 2013. Het motto van LLTL is "In 2025 is ieder Limburgs land- en tuinbouwbedrijf een lust voor haar omgeving". Middels het programma LLTL2 worden de komende jaren investeringen aangescherpt in lijn met de doelen van het Coalitieakkoord "In Limburg bereiken we meer". Samenwerking is, nog meer dan in het verleden, de katalysator om te bereiken dat de land- en tuinbouw voor Limburg een factor van belang kan blijven. Voor de toekomst van de land- en tuinbouw is de blijvende afname van het aantal primaire bedrijven, de productie- en kennisinfrastructuur en toenemende diversificatie in markten, producten en diensten relevant. Vergrijzing, veranderde eisen en regels en marktdynamiek leggen bovendien een extra druk op de bedrijfsvoering. Derhalve is e.e.a. uitgewerkt in een viertal investeringslijnen met speerpunten. Deze speerpunten zijn gelinkt aan relevante thema's van POP3. Het Aanvalsplan Asbest en Energie biedt net als het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL-2014) ook aanknopingspunten voor de thema's. Een aanvraag zal duidelijk moeten beschrijven en beargumenteren hoe bij te dragen aan provinciaal beleid.

Op de provinciale website www.limburg.nl alsook op de website www.lltloont.nl zijn de betreffende beleidsdocumenten beschikbaar.

De selectiecriteria zijn een belangrijk sturingsinstrument waarmee de nodige accenten kunnen worden aangebracht om in te spelen op de regionale en lokale context. De selectiecriteria zijn ingesteld om een gelijke en transparante behandeling van de aanvragen mogelijk te maken. De criteria dragen bij aan een zo goed mogelijk gebruik en doelbereik van de financiële middelen.

De aanvragen vinden plaats middels een tender met een sluitingsdatum. Alle aanvragen die tijdig binnen zijn worden eerst getoetst op ontvankelijk- en compleetheid. Vervolgens worden de aanvragen op basis van hun scores op de selectiecriteria gerangschikt door een door Gedeputeerde Staten ingestelde Adviescommissie van hoog naar laag. Wanneer het totaal van goedgekeurde aanvragen een groter beslag legt op de beschikbare middelen (subsidieplafond) krijgen aanvragen met de meeste punten voorrang (ranking). Aanvragen die niet gehonoreerd kunnen worden vanwege gebrek aan middelen, kunnen in de opvolgende tender opnieuw worden ingediend, mits deze aan de dan geldende nadere regels voldoen.

Gedeputeerde *Staten* voornoemd,
de voorzitter,

*dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens
de secretaris,
dhr. mr. A.C.J.M. de Kroon*